

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Ирина Иванова Генова

за конкурс за академичната длъжност „професор“

по специалност 8.2. Изобразително изкуство (текстил)

заявен от катедра "Текстил – изкуство и дизайн“ при Факултета за приложни
изкуства в Националната художествена академия

На конкурса да професор по 8.2. Изобразително изкуство (текстил) - „Теоретични проблеми на текстилното изкуство“, обявен от Националната художествена академия в „Държавен вестник“, бр. 13 от 09.02.2018 г. се е явила единствена кандидатка – доц. д-р Аделина Станчева – Попнеделева. След установената редовност на подадените документи, тя е допусната до участие. Процедурите по конкурса са спазени.

Представените материали съдържат творческа биография, ръкопис на монография „Въведение в проблематиката на орнамента – символика и историческо развитие“, ръкопис на учебник „Проблеми на текстилните практики и текстилното изкуство“ за студент(к)ите от бакалавърска степен, описание на учебно – методичната дейност в НХА, подробен списък на публикациите, участията в научни конференции и публични лекции у нас и в чужбина, портфолио на творческите изяви.

Съобразно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му в НХА, Аделина Попнеделева кандидатства с творчески изяви, монографична студия и учебно помагало. Представените материали, не се повтарят с тези за конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент“ през 2012 г..

Извън задължителните за тази процедура елементи държа да напиша още в началото на рецензията, че от края на 1980-те години до днес А. Попнеделева е важна фигура в съвременното българско изкуство. Тя превръща текстила от занимание в т. нар. приложна сфера в концептуална практика. Нейният артистичен опит и авторитет безспорно са от значение в преподавателската й практика.

Образование:

А. Попнеделева е родена на 30.07.1956 г. в град София. През 1973 г. завършва средното си образование в 7 СПУ, София. През 1979 г. завършва Софийския университет „Климент Охридски“, специалност „Атомна физика“. През 1988 г. се дипломира в Националната художествена академия (тогава ВИИИ „Николай Павлович“), специалност „Текстил. Облекло и принадлежности на облеклото“, в курса на проф. Димитър Балев.

През 2005-2008 г. е редовна докторантка в НХА. Защищава докторската си теза през 2008 г.

Преподавателска дейност:

Аделина Попнеделева преподава в катедра „Текстил“ (днес катедра "Текстил – изкуство и дизайн“) при Факултета за приложни изкуства в НХА от 2003 г. През този период тя е била редовна докторантка в катедрата. През 2008 г. е защитила успешно дисертация със заглавие „Обща теория на текстилното изкуство. Структуриране на знанията за текстилните практики и текстилното изкуство в исторически, технологичен и естетически аспект и във връзка с преподаването в специалност „Текстил“ на НХА“. През 2012 г. е назначена с конкурс на академичната длъжност „доцент“ по специалност 8.2. Изобразително изкуство (текстил) заявен от катедра "Текстил – изкуство и дизайн“ в НХА. Представеният текст за конкурса е озаглавено „Текстил и текст“.

А. Попнеделева има пълна аудиторна заетост. Лекциите ѝ са в областта „Теоретични проблеми на текстилните практики и текстилното изкуство“ и представят както исторически аспекти, така и съвременни тенденции в областта на текстилното изкуство и дизайна. Извънаудиторно А. Попнеделева е провеждала практически занимания, сред които студентска практика в град Балчик на студенти от II и III курс-2017. Организираща е изложби на студент(к)ите си.

В периода след 2012 г. А. Попнеделева е ръководила дипломант(к)и и една успешно защитила докторантка (Медея Янкова). Участвала е в журита за защиты.

Като доцент в НХА А. Попнеделева е участвала в създаването на нова магистърска програма "Съвременен текстил".

Представеният по конкурса ръкопис на учебник „Проблеми на текстилните практики и текстилното изкуство“ (2018) за студент(к)ите от бакалавърска степен дава идея за системата на преподаване на А. Попнеделева.

1 Художествена дейност

1 а) Художествена дейност до 2012 (годината на хабилитация)

В периода до 2012 г. А. Попнеделева участва в редица престижни групови изложби, както и в художествени симпозиуми и пленери у нас и в чужбина. Самата тя реализира четири кураторски проекта, сред които 10 години видеоизкуство в България, съвместно с галерия Арт Алея, София (2006 г.).

Самостоятелните ѝ изяви – изложби и пърформанси – са над 20, на различни арт форуми по света. Знаковият за творчеството на Аделина пърформанс „Нирвана“ е изпълняван с успех в различна среда четири пъти: 1999 в София, 2005 в Регенсбург, 2009 в Кобленц и 2010 в Санта Северина. „Нирвана“ отваря различни възможности за тълкуване и дискусия, сред които: за спецификите на пърформанса; за отношенията между артиста, творбата и зрителя, между образа и реалността, между естетическите категории и концептуалните подходи.

За ярките си творчески изяви получава Награда Гауденц Б. Руф за ново българско изкуство, категория утвърдени автори (2008 г.) и Почетен диплом за документален филм, XVIII фестивал на българско документално и анимационно кино „Златен ритон“ (2010 г.).

1 б) Художествена дейност след 2012

През последните години А. Попнеделева представя три самостоятелни изложби, две от които в София и една – в галерия Гедок, Хамбург, Германия. Последната от тях - „Розова светлина“ в Софийския арсенал – Музей за съвременно изкуство (18 октомври – 2 декември 2018), привлече вниманието на публиката и медиите, събуди критически отклик. Като съпътстващи дейности в изложбата, Аделина проведе срещи и семинари със студент(к)и от НХА и Нов български университет.

Участията в престижни групови изложби и през тези години са многобройни. Сред тях са и представяния в Китай: на Второто триенале на нишково изкуство, Zhejiang Art Museum, град Ханджоу (2016 г.) и „Китай и културни следи на китайското и българското нишково изкуство“ в град Ханджоу. Втората спомената изложба е акцент на HANGZHOU CULTURAL & CREATIVE INDUSTRY EXPO 2017, 11th Sino – Central and Eastern Europe Cultural and Art Exhibition. При тези участия и пътувания А. Попнеделева изнася лекции на английски език.

